

TELEGRAFULU ROMANU

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Premeritațiunea se face în Săbiu la expediția oiei, pe afară la c. r. poste cu bani și prin scrisori francate, adresate către expediția. Prețul premeritațiunii pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 10.

ANULU XXII.

Săbiu in 315 Februaru 1874.

(In celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. și țieri streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inscrutele se platescu pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. 4/scol—1874.

Cătra Parintii protopopi și Administratori Protopopesi că Inspectori districtuali ai școlilor noastre confessionali din Arhidieceasa!

Aducendu-se la cunoștința Consistoriului arhidieceșanu, ca școlă de repetiție în cele mai multe comune nu se ține regulat, — asiă cu această sunteti insăreinați Preacinstiele Văstre, că inspectorii districtuali de școle, a îndatoră pre respectivele comitete parohiali, că cu toată strictetița sa observădie prescri-sele §§. 1, 48, 50, și 52, art. 38 1868, unde se dispune apriatu, ca cu teneri in etate dela 12—15 ani sa se țina școlă de repetiție in lunile de ierna 5, și in cele de vera 2 ore.

Săbiu din sediul Consistoriului arhidieceșanu, că senatu școlariu ținuta in 19 Ianuaru 1874.

Procopiu Ivacicoviciu m/p.
Archiepiscopu și Metropolitu.

Săbiu 2 Februaru.

Intalnirile capetelor încoronate din Europă se esplica totu-déun'a dreptu de garantiile păcei. In veră anului trecut am avut ocaziune de a audi și ceti despre intalnirile Imperatorilor și Regilor Europei; inse firulu acestora intalniri a trebuit sa treacă și preste hotarele anului espiratu in anulu prezentu.

Ne este cunoscutu ca Imperatoru și Regele nostru locm'a acum petrece la ôspele seu din veră trecuta, la țiarulu Rusiei in St. Petersburg.

Lumea se intrăba: fi-va și caletori'a acest'a și intalnirea duoru Imperati, cari suntu domnitorii duoru puteri mari europene, fi-voru, dicemu, o garantiă a păcei dupa cum se pretindu a fi intalnirile de felulu acest'a?

Inainte de toate aru trebui constatat cu istori'a in mâna ca de câte ori s'au intalnit Imperati și Regi laolalta, au ornatu o pace intelungata. Inse deca consultăm faptele trecute in domeniul istoricu fia chiaru din tempulu celu mai re-

centu vomu află și rezultatulu contrariu, asiă d. e. intalnirile dela Salzburg și Gastein n'au pututu impedecă evenemintele dela 1866. Aru fi și o pretensiune supranaturala. Imperatii și Regii aru fi investiti cu puteri supranaturale cându prin intalnirile loro aru puté deveni mai forti decâtu evenemintele. Atunci popórele nu aru trebui sa doréscă altu co-va, decâtu intalniri reciproce între principii loro.

Si cu toate acestea cându cogétăm la caletori'a întreprinsa de Imperatoru nostru, nu putem sa o considerăm fără de nici o influință pacifica asupra referintelor europene; va fi influință acest'a totu-deodata și o garantiă a păcei europene? este cu totul alta întrebare. Căci nu trebuie perdutu din vedere referință între intenționea și rezultatele unui lucru. Credem ca de câte ori convinu domnitorii statelor se interesă și de sorțea popórelor incredințiate loro—și. Credem și aceea ca cestiunile, cari privescu interesele popórelor loro, ei cauta sa le rezolveze pre cale pacifica. Inse împregiurări neprevédute aduc de multe ori combinatiuni nôue, cari au și dau rezultate cu totul n-acceptate.

Déca reprimim istori'a numai dela 1815 încóde gasim de o parte capetele încoronate convenindu prin reprezentantii loro și ai statelor loro, de alta parte evenemintele desvoltandu-se cu totul contra calculor facuti de cei ce se intalnira. Pentru ca este siguru, ca in tractatele compuse in Vien'a in anulu 1815 nu au fostu prevédute nici rescularea Italiei din anii 1820, nici cea a Greciei și Romaniei ierasi mai in același tempu, nici cea a Belgiului, care politicescu pre atunci nici nu esistă, nu a prevédutu in fine nici revoluționea franceșă din anulu 1830, carea avu de rezultat pre regele cetățenu și nici revoluționea cea generala din 1848 cu toate consecunțele ei reformatórie de suprafat'a Europei până in diu'a de astadi. Evenemintele au fostu atâtu de tari, încātu unde n'au vrotu lucrurile croite de omeni sa le ceda și-au facutu locu ele cu puterea loro.

Reform'a inceputa pre suprafat'a Europei nu este terminata. Lucrurile care

sa o termine inca n'au ajunsu la maturitatea loro. Inse ceea ce s'a pusu odata in lucrare nu se va oprí in cursulu seu, precum nu se opresce unu riu, carele și-au pornitu undele sele in o directiune până cându a ajunsu la țient'a sea. Cându se lasa inse evenemintele a se desvoltă numai ele de sine se intempla adese-ori că și cu undele unui riu, a cărui r'pi nu suntu supuse nici unei reguli. Evenemintele cându curgu ele de sine suntu că și undele selbatice ale unui riu neregulat mai multu spre stricaciune decâtu spre binele acelor'a pre lănga cari trecu. Este dara o dotorință suprema a popórelor, și că capetița a popórelor, și a domnitorilor loro, pórte ei ori-ee nume, că sa ingrigéscă de cursulu evenemintelor că acel'a sa nu fia spre pagub'a ci spre folosulu popórelor.

Esperinti'a noastră de astadi ne arata, ca domnitorii popórelor in partea cea mai mare au cuprinsu misiunea loro cea momentósa. Vedem in cele mai multe state ca ei că domnitori constitutionali, ba chiaru și că absoluti, cauta sa fia implinitorii vointiei popórelor loro incredințiate; durere ca de multe ori popórele neintielegendu—și bine interesele loro ignoreza cu totul binevoitórele p'eri ale domnitorilor loro.

Avendu incredere in constitutionalismulu Imperatorului și Regelui nostru suntemu convinsi ca caletori'a întreprinsa, de-si aru fi numai o urmare a curtenirei, o va folosi in favórea popórelor incredințiate șceptului seu. Folosulu acest'a nemidlocitu ce ne privescu pre noi, rezultéza că împromutatu seu reciproc sa aiba aceleasi urmări și la popórele acelu domnitoriu, cu carele se intalnesc Imperatoru nostru. O referință buna promitétorie de unu viitoriu pacificu între statulu nostru și alu Rusiei nu póre sa remana fără de efectu asupra constelațiunei europene și afara de aceste două state. Referințele cele bune ale Germaniei cu Rusia, cele ale Italiei cu Germani'a, referințele cele nôue prin casatoria între Angli'a și Rusi'a forméza unu lantiu puternicu de popóre solide, de popóre, cari nu numai dorescu, dara și lu-

ora din toate puterile pentru prosperarea popórelor loro.

In acestu siru seu in acest'a cunna de staturi mari și puternici și nezuitóre cătra progresu succedandu monarchului nostru prin caletori'a sea, a intari că pre unu membru elu sirului seu alu cunnei și pre statulu nostru va avé pentru totu-déun'a asigurata binecuventarea popórelor sele.

Prin consolidarea relatiunilor acestor'a între puteri s'aru consolidă și noblele aspiratiuni ale popórelor din sinulu statului nostru. Unu statu, carele nu este o jucaria in mân'a sortei in afara, pasesce in lănturu cu toată increderea, nu se mai teme de ori și ce împregiurare interna ca va fi explotata de inimizii esterni.

Pentru acest'a salutăm caletori'a acest'a; căci o ținem de o implinire a dorintelor și aspiratiunilor a tuturor cetățenilor credinciosi Maj-st. Sele.

Imperatés'a a petrecutu pre Imperatorulu in caletori'a sea la Petersburgu numai până la Gänserndorf și de acolo a venit in Ungari'a la Bud'a-Pest'a.

Precuriosia Sea P. Archiamendritu Nicolau P o p e t a, conformu cerculariului metropolitanu publicatu in nrulu 7 alu foiei acestei'a, a plecatu Joi cu trenulu de ser'a la Aradu spre a instală pre Présantitul Episcopu alu Aradului Mironu Romanulu.

Cetimo in „Lumin'a“ din Aradu: Actulu introducerei Présantiei Sele dlui nou Episcopu diecesanu alu nostru se va petrece in biseric'a catedrala din Aradu, Duminéc'a vitória in 3/15 Februaru inainte de inceperea sntei Liturgii și anume la 10 ore inainte média di.

In Universitatea fundului reg. se petrecu lucruri interesante. In sediul diu 12 l. c. s'a alesu două comisiuni, un'a are de scopu a figurá că Universitate in afaceri finantiale ori cându și ori in ce împregiurări afara de tempulu conflucului, alt'a că se respunda ministrului de in-

FOISIÓRA.

La serbatórea sântiloru Treierarchi. 30 Ianuaru.

Motto: „Toate cătes'au scrisu mai inainte, pentru invetiatur'a noastră s'au scrisu.“
Ap. Pav. către Rom. 15 4.

In diu'a, intru carea avem sa serbăm amintirea sântiloru Treierarchi: Vasiliu celu Mare, Gregoriu Cuventatorulu de Ddieu și Ioanu Gura de auru, cogeta ca nu va fi fără interesu a ne străpune pre unu momentu in acelu tempu de dulce suvenire pentru biseric'a noastră și a cogétá putienu mai seriosu asupra vietiei aceloru trei sulte ferice, că atâtu laud'a, ce li-o vomu aduce sa fia mai expresiva, câtu și folosulu ce-lu vomu trage din serbare mai mare. Eu nu meivóiu adoperă, că sa le facu nescari laudatórie, de óre-ee am vedutu încercările posteritati întregi remase mai mute fatia de densi; voi pune numai in scurtu viet'a loro, iera productivitatea loro literaria, devenita clasica pentru biseric'a noastră, precum numai o aflăm in scrieri demne de credință, și asiă din aceea vomu stórcé laudato-

riale loro și vomu miscă dorinti'a noastră de a le ceti mai cu zelu.

Anulu 325 și sinodulu dela Nice'a triumfulu crestinismului — forméza secțiunea cea mai însemnata in istori'a bisericiei crestine. In momentul cându biseric'a crestina, dupa grele și sângeroșe persecutiuni castigase libertatea sea, esbogni că și o rana pre corpulu acelei'a, o eresia, carea negá basea crestinismului, ddieirea rescumperatorului și cu acest'a și omenirea lui Ddieu, și carea amenință cu apunere crestinismulu, pre care forti'a bruta a persecutiunilor atroci nu ľau potutu distruge. Erá Arianismulu. Déjá a fostu pregatitu acelu cea mai mare confusiune, cându sinodulu din Nice'a și erudițiunea — nemuritoriului Atanasiu, a asediatu, pronunțiatu și marturisitu ddieirea Cuventului homousitatea acelu'a cu Tatalu. Prin aceea eresi'a a fostu nimicita, ci certele arianice inca nu au luat capetulu loro, pentru ca a fostu rezervata a se infrange de stâncile ce acum se inalță și cari și pre cari se zidescu cu temelu biseric'a. — Deci in véculu alu IV. este genesi'a bisericiei — tempulu patristicu. — Acum deca este adeveratu ca viet'a omenimei este unu ce continuu, atunci și o rupere perfecta de trecut, o

totalu ignorare a acelu'a aru fi contra naturii, ba chiaru imposibile, in intielesulu, ca spiritulu omenescu chiaru și cându aru voi nu se póre subtrage totalu de sub influință tempului trecut. — Aceste credu si eu ca voru fi de ajunsu spre a justifiă cutediarea mea de a ocupá pre cetitori cu unele lucruri la aparinție vechi, dara in fapta nôue și innoitóre prin mult'a erudițiune ce contienu.

* * *

Toti trei, acesti barbati au fostu fii ai seculului alu IV și invingetorii cu triumfo ai Arianismului sub ori-ee forme. — In scurtu viet'a loro, estrasa din scrierile vaste ale istoriciloru: Rufinu, Sozomenu, precum și din ale loro și alte date istorico critice este următoarea:

1. Vasiliu, numitu Mare și de întrega biseric'a orientale onoratu că sântu, s'a nascutu in Cesarea Capadochiei 329 d. Ch. — A studiatu in loculu natalu, apoi in renumit'a școlă alexandriana și culmea gloriei sele in studie a ajuns'o in focariulu seintielor din Athen'a, unde a ascultat pre celu mai renumitu oratoru alu acelu tempu, pre Libaniu; totu aci a incheiatu acea amicitia de modulu cu Gregoriu Nazianzenulu, și a facutu cunoștința cu Iu-

lianu numitu „Apostolu“. Dela 370 elu a fostu Archiepu in Cesarea până la 379, cându in 1 Ianuaru a muritu, și in aceea di biseric'a i serbéza amintirea sea. Elu a mai avutu trei frati: Nautratiso, Gregoriu numitu Nisenu și Petru; apoi inca șiése surori*)

Productivitatea sea literaria, cea de atât'a interesu pentru biseric'a noastră, afara de aceea ca a intemeiatu o școlă de Retorica in Cesarea, a pusu fundamentu, sistemisatu și prescrișu reguli vietiei monachali in gremiu, este depusa cu preferință in următoarele scrieri: 5 cărți contra Arianului Eomio; o carte despre spiritulu sântu; scrierile liturgice; 365 epistole; scrierile ascetice; 17 omilii in psalmi; 24 omilii diverse; 24 cuventări morali și 94 epistole canonice etc. Nu de mai putienu meritu este și scrierea sea: Hexameronu, de carea stulu Gregoriu dice, ca nu are cuvinte destule spre a o puté laudá dupa cuviința.

2. Gregoriu numitu „Teologulu“, regele eloquintiei bisericesci, s'a nascutu in satulu Erianzo aprópe de cetatea Nazianzu 330. A facutu studiile sele totu ia Cesarea, Alessandri'a și Athen'a, unde

*) A se vedé „Viet'a Sântiloru in 1 Ian.“ Herzog Encyclopedie art. Basilius Metr. Siagun'a: Ist. bis. Part. I.

terne care a reprobata prin unu emisu alu seu trecerea Universității preste competința sa. Déca ne iertă spaciulu aduceam înca astadi unu articulu în privința acést'a; ceea ce vomu face în nru lu venteriu.

Jurnalele din Bud'a-Pest'a și după densesle și altele au înregistratu mai demulte-ori scirea, ca D e á k, capulu partidei celei mari ungaresei, este bolnavu, în fine ca din caus'a acést'a s'a retrasu dela actiunile politice. Cea din urma scire mai noua despre Deák spune, ca sanatatea acestui barbato, în locu de a luá o directiune spre bine, merge spre reu.

Majoritatea parlamentara din Bud'a-Pest'a merge cu pasi repedi spre o noua prefacere. Celu putienu asiá ne spune și „P. N.“ În dilele trecute facuse „P. Ll.“ o propunere, adeca ministrulu presiedintie de acum se cerce esoperarea unei intielegeri între partide, în urm'a cărei retragendu-se ministeriulu prezentu, sa se pótă compune unu regimú parlamentaru. Idei'a acést'a se vede a fi aflatu buna primire în cercurile parlamentare și ea este în impregiurările de fatia unic'a carea pótă tiené în freu, confusiunile posibile în momentele crisei.

Ministeriulu de justitie reg. ung. a îndreptatu cătra tóte tribunalele regesci o hartie, în carea se espunu unele puncte privitoare la tiparirea și edarea fóiie oficiale „Budapesti Kőz.“ Lucrulu celu mai însemnatu din harti'a acést'a este, ca fói'a numita a devenitu și pentru Transilvani'a respective pentru tribunalele din Transilvan'a exclusivú organu oficialu și asiá fói'a oficiala transilvana de până aci va încetá cu totulu.

Prin unu emisu alu ministrului de justitie din 5 Februaru se ordoná intrerea în viétia a scaunelor orfanale conformu altui emisu ministeriulu și în teritoriulu companiei a 6, 5, 8, 4, 9, a 10, și a 14, a fostului regimentu Serbohanaticu și în teritoriulu companiei a 11, și a 12, din regimentulu germano-banaticu.

În mai multe diurnale a circulatu faim'a, ca ministrulu de externe alu Romaniei pregatesce dechiararea principelui F r i d e r i c u de Hohenzollern, fratele Domnitoriulu C a r o l u, de succesoru la tronul alu acéstui'a. Motivulu pregatirii, dicu unii, ca aru fi impregiurarea, ca Domnitoriulu Carolu nu are copii parte barbatesca; alii dicu, ca l'aru fi consiliatu medicii sa se retraga dela afacerile cele grele ale guvernării unui statu, déca nu voiesce a-si perichitá sanatatea și viétii'a. Acelesi diurnale cari aduc scirea acést'a

adaugu ca lucrurile suntu astfelu preparate încátu nu voru dá de greutăti în parlamentulu românú. „Journal de Bucarest“ vorbindu despre cestiunea acést'a dice din parte 'si „ca cestiunea successiunii la tronulu Romaniei nu are de locu trebuintia de a fi supusa deliberationiloru corporiloru legiutórie“ și apoi citeza testulu art. 82 și 83 din constitutiunea tierii, care tratéza successiunea.

Principele Milanu a închisu în persóna siedintiele scupcinei serbesci între aplausele și aclamatiunile cele mai vii și indata a și parasitu Craguevatiulu spre a se întorná la resiedinti'a sea în Belgradu.

Istoriculu francesu Michelet a muritu.

La cestiunea usurei.

(VI) Angli'a, de multu din nepricepere laudata și numita patri'a averei și a celei mai înfloritórie industrii, domnitórea comerciulu universalu și imperiulu celei mai bune constitutiuni și guvernii, respectata cu o sfiála sacra pentru bancele și bancarii sei și privita de o stánca nefrangivera, de regulatoriulu omnipótentu și de domnitórea tergului universalu de bani, suferé logm'a în acést'a directiune atátu de greu cum nu suferé alta tíera adeveratu cultivata din tempulu mai nou.

În tempurile înainte de Elisabet'a referintiele feudale și ale supusiloru au împedecatu desvoltarea unei industrii mai însemnate și a unui comereit marinu mai mare. Impartirea contributiunei, carea în tóte directiunile acestea semená multu cu Franci'a din seculii acei'a, au produsu cu privire la impartirea averei și a capitaliloru de bani asemenea referintie de usura cá și în Franci'a de atunci, și acestea nu se pótă ameliorá prin nenumeratele legi de usura nice în Angli'a nici în Franci'a.

Unu aventu însemnatu, ba potemu dice o resturnare radicale a acestoru relatiiuni s'a facutu cu monopolisarea comerciulu marinu în Indi'a și Nord-Americ'a, cu desvoltarea industriei englese, carea au inceputu și progresatu de atunci încóce, prin estinderea latifundiiloru și cu fundarea baneci din Angli'a. Acést'a întindere a posesiunii celei mari și eschiderea posesoriloru celoru mici (tieronii) astadi au ajunsu până acolo cátu între-gulu regatu unitu abiá mai numera 26,000 posesori mici de pamentu, dintre cari după Iohn Brigh 150 posedu jumetate din Angli'a și Wales și cari abiá o dozina suntu proprietariu din Schottland, și D'Israeli fára a i se contradice pótă afirmá: „Starea tiereniloru, fal'a unei tieri, au peritu din fati'a tierii.“ Intinderea cunoscuta a comerciulu și a industriei a pro-

predicatoru în Antiochi'a, care l'a purtatu 12 ani. La 397 a fostu alesu și sântitu de Archieppu alu Constantinopolei, de unde a fostu depusu de dóue ori: întâi la 403 în sinodulu presidatu de Archiepiscopulu Alessandriei Teofilu, în adunarea ad quercum, iéra a dóu'a óra în 404. — A muritu în esiliu la Coman'a în 407 dicendu: „Marire lui Ddiu pentru tóte.“ Cu 35 ani mai tardiu sub Teodosiu II corpulu lui s'a adusu la Constantinopole și se afla în biseric'a sântiloru Apostoli.

Scrierile lui, cele de unu interesu ne pretiuitu pentru biseric'a nóstra, și cari se afla traduse mai în tóte limbile mai civilizate — dorere într'u nóstra numai unele cuvántári singuratice, — suntu fórté numeróse, și se potú grupá în 4 clase: explicári; omilii; tractate și epistole.

1. Explicári ale sántei scripturi:

a) Cu privire la testamentulu vechiu: 67 omilii preste cartea facerei, tienute în Antiochi'a; 11 despre deosebite locuri din Genesa; 60 omilii în psalmi și 16 omilii despre diferite locuri din testamentulu vechiu.

b) Cu privire la testamentulu nou: 90 omilii în evangheli'a lui Matheiu; 88 într'u a lui Ioanu; 7 despre Lazaru

dușu o atare revolutiune în tóte referintiele sociali și înainte de tóte în bani, o atare siovoiare rapede necalculabila în valóre și în pretiori, atari friguri de o nebnateca speculatiune cátu în contr'a la acést'a cá regulatoru și stabilisatoru s'au întemeiatu și privilegiatu sub Iacobu II la finea vécului alu XVII banc'a din Angli'a.

Înse acést'a banca, întemeiatá pre principie false numai a înmultitu și avendu în trasaririle și convulsiiunile sele o inflaintia sgdúitória asupra lumii întregi a latitu reulu, pre care nici unu institutu sengaratecu de bani și de creditu, fia cátu de rationalu și grandiosu întogmitu, nu-lu póté împedecá. Fára ajutorii și fára capu siovaesce scontulu acestui institutu mai mare, care dorere apésa lumea, adese ori între putiene dile și din ansele cele mai neinsemnate, între 4—10 procentu, ea suspinde solvirile séu le reapuca, suspendéda actele sele fundamentali, le revideza le emendéda, le întregesce séu le fabrica cu totulu de nou, ceea ce dela consistinti'a sea s'au templatú mai multu de 60 ori și prin celebr'a Peeld-Acte dela 1844 nici cu unu firu de peru nu s'au îndreptatu, precum ne dovedescu cele trei crise mari, cari se petrecura sub ochii nostrii, și acést'a banca nimicesce prin aceste vibratiuni, cari nu se potú computá înainte nici macaru după dile, după aretările lui Carey numai în Angli'a pre unu aprópe 50,000,000 puncti sterlingu, acést'i'a facu 500,000,000 fl. în argintu. E în genere cunoscutu, cátu de datatórie de mesura pentru intrég'a lume comerciale suntu cursurile din Londonu și după cele dise până aici se póté usioru cugetá de ce influintia e Angli'a asupra interesuriulu normalu în genere.

Statele unite din Nord-Americ'a, în privinția sociale cátu și industriale, mercantila cátu și culturale și civilizatorica, politica cátu și fisica, tíer'a minuniloru și a contrastelor, tíer'a libertátiei ideali și totu în acél'si tempu a slaviei, ne oferu, relativu la tem'a nóstra, cele mai surprindietórie contraste. Tíer'a carea mul-tiemiata unei poltice din temeiu false, în anul 1854 nu erá în stare a capetá în Europ'a unu emprumtu de 6,000,000 dolari pre lángá cele mai mari interese, dicece ani mai tardiu după o schimbare totala a politicei sele de 7 ani au avutu poterea de a purtá unu resbelu, care în bani a înghititu 10 miliarde dolari pre cari i-au potutu procurá chiaru în patria, și viétii'a a 580,000 mii de ómeni, dela o poporatiune carea abiá numera 16 milioane locuitori, și a rebané după acestu resbelu ne slabita. Starea sea critica de acum provine din parasirea treptata a politicei de mai înainte dela 1767. În acést'a tíer'a interesuriulu normalu în ge-

si avutulu; 55 în faptele apostol.; 32 despre epistol'a apost. Pav. cátra romani; 44 în epistol'a I. și 30 într'u a II cátra Corinteni; 24 în epist. cátra Epheseni; 15 în cea cátra Philipseni; 34 despre cea cátra Evrei și 65 despre cele-lalte epistole ale apostolului lumii.

2. Înre omiliele proprie suntu: 8 contr'a judeiloru, 12 contr'a anomeiloru sub titlu: Despre necomprensivitateá lui Ddiu; 10 omilii la serbatori, în onórea sântiloru cu deosebire 7 omilii de laud'a sántului Paulu; numerósele omilii morali și renumitele 21 omilii despre statue.

3. În clas'a a trei'a suntu: escelentele opári: de preotia și despre statulu fecioriei; 2 cárti ad Theodorum lapsum și 8 contr'a inimiciloru vietiei monachali etc.

4. Epistole avemu dela sántulu Gura de aur 230 tóte scrise sub decursulu esiliulu seu, și în cari nu se póté aflá nici unu cuvántu de cartire.¹⁾ Acést'a este productivitateá sea literaria, care pentru cuprinsulu seu celu practicú, aru tre-

¹⁾ Mai pre largu viétii'a lui a se vedé în viétii'a sântiloru 13 Novembre Bibliotheca patriotica de Reithmayer, Encyclopedia de Herzog; Lutz; oratorii renumiti si Hahn-Hahn: — parinti bisericiei. — Siagun'a: Istoria bis. P. I.

nere în provinciile orientali, dela muntale Alleghani încóce, e 5—7%, pentru ca aici poporatiunea e désa, impartirea lucrului și a ocupationiloru e adusa până la cea mai posibila estensiune, comerciulu e nemedilocitu și după conceptiunile nóstre fabulosu de rapede. În statele sudice, puru agriculturali, patri'a baroniloru sclavi și a plantagenabobiloru, fára scolii și industria, interesuriulu normalu e 20—25%. În apusulu departatu, din colo de Ohio, unde pre unu milu patratu vinu numai 12 ómeni și unde justiti'a se esercióda prin revolveru, nu se potú capetá bani sub 60—80%.

Franci'a din tempulu mai nou — după revolutiunea cea mare, — totu-déun'a a fostu un'a din cele mai bogate tieri ale lumii și a remasu până aci, în butulu tuturor vampiritóru celoru mari de regi și cesari, în butulu resbelorú și în revolutiuniloru fára capetu și a Parisului, în tempulu din urma îngropata în resbelulu esternu și în revolutiune interna totusi fiindu în stare a capetá cele 5 miliarde imense cu unu interesuriulu eflinu — astadi în respectu finantialu e putienu slabita, cu tóte ca are o contributiune și o detoria fórté apasatória. Acést'a provine de acolo, ca pamentulu Franciei e impartitu la mai multu de 5 milioane posesori, industria ei tiene celu putienu pasiu cu industria celoru mai civilizate tieri, bá în multe privinție totu-déun'a merge cu unu dieceniú înainteá celoru-a-lalte și sta în o legatura nemedilocita, și nedespartivera cu agricultur'a, pentru ca a datu prin unu sistemu de drumuri și de cáli ferate, care e celu mai bunú și desvoltatu, a datu, dicu, comerciulu și circulatiiunei o celeritate aprópe unica, și pentru ca e tíer'a cea mai decentralisata din lume.

Germani'a mai noua se desvoltá după pacea dela Westfalea — în celu mai mare contrastu cu tempurile vechi, cându principii imperiulu ba chiaru imperatii insisi trebuiau sa cersiesca după unu crucieru și cându interesuriulu generalu erá în spaimntatoriu de mare și seraci'a generale — până la închiderea continentulu (prin Napoleonu Bonaparte) încetu, înse după acést'a rapidu și constantu atátu în privinția nationalu-economica, cátu și politica și culturale, asiá încátu aci cu referintia la averea nationala e tíer'a cea dintâiu a pamentulu, și are interesuriulu celu mai micu în tóta lumea și totu-odata celu mai constantu.

Aceste le a castigatu Germani'a, cu tóte ca referintiele feudalismulu și ale supusiloru sustara în unele párti până în tempulu celu mai nou, cu tóte ca eluptarea séu frangerea emigratiunei libere și a consensuriloru noptiali s'a încercatu în zadaru în unele párti chiaru în dilele nóstre, cu tóte ca unii domniori și serenisimi s'au adoperatu a împedecá co-

bui sa nu lipsesca de pre més'a fia-cáru crestinu, cu atátu mai vertosu preotulu. O însemnare acurata a scrieriloru lui si cu cuprinsulu prescurtu si afla in: Dr. I. Fessler's: Institutiones Patrologiae. —

* * *

Dupa ce mai oumai superficiale le-amu espusu viétii'a acestoru Trei-Ierarhi mari ai bisericeii, si modelele amicitiei, bonei intielegeri si unirei, — dara pre cátu s'a potutu de esactu productivitateá loru literaria, carea a si fostu intentiunata cu preferintia, sa cercámu a trage si ce-va folosu din studiulu nostru. Cáci nu persónele ce se lauda, cá atari, suntu obiectulu principale alu cuvántulu, ci cu preferintia invetiatur'a ce se trage; ele suntu numai baseá, pre carea se urmárescu scopuri mai inalte; singuru firulu de care au a se legá adeveruri si invetiaturi pentru alii. — Invetiatura vomu a trage si noi, si se nu mi se impute, déca acum din punctulu de vedere literariu voiu atrage atentiunea asupra unoru rezultate, ce s'aru aretá din o ocupatiune mai seriósa cu scrierile lorú. Secretele, prin cari le-au succésu a obtiené aplausulu tuturoru secliloru posteriori, suntu cari ne atragu privirea. De unde vine cá chiaru în tempurile nóstre, în cari eloquintii'a, în frumsetiele sele esterne, atát'a

ocupase și catedr'a de profesore în Retorica. În Constantinopole a petrecutu multu tempu cá predicatoru, unde a re-întemeiatu biseric'a, pre carea o distrusera Ariani. Alu II sinodulu ecumenicu și nevrendu l'a alesu Archieppu alu Constantinopolei la anul 381, dara elu vedendu antipathi'a unoru eppi din Macedoni'a și Egiptu a multiemitu și s'a întorsu la loculu seu natalu, unde în 390 a muritu.

Productivitateá sea literaria cá și a lui Vasiliu este de celu mai mare interesu dogmaticu; cuvántárele sele asiá numite teologice, suntu produsele cele mai escelente oratorice de pre acelu tempu. Elu a scrisu și în poesia: A scrisu 242 tramiteri; 47 cuvántári etc. *)

3. Ioanu Gura de aur (Chrisostomu). A vorbi despre densulu s'aru recere o limba atátu de destera cá și a lui. Elu s'a nascutu în Antiochi'a în 347 din o familia destinsa. A facutu acelea-si studi cá și cei de susu. La 381 a fostu sântitu deaconu și la 386 presbiteru, și totu odata i s'a concediutu oficiulu de

*) Pre largu a se vedé în viétii'a lui, descrisa în „Viétii'a sântiloru la 25 Ian.“ — Ist. bis. Siagun'a; Reencyclopedie für Theologie de Herzog, și din Kirchen-väter din Hahn — Hahn. —

merciului cu muri chinezi, cu toate ca de cundea legile de usura s'a stersu preste totu si ici coala s'a datu o libertate politica carea e inse problematica.

Starea imposita ce o are adi Germani'a inse intre poporele civilizate, e productulu din factorii urmatori :

1. Din impartirea pamentului la cea parte din populatiunea intraga, carea e mai prevalenta.

2. Din industri'a, carea s'a desvoltatu asemenea cu staturile industriali inaintate si din contactulu ei omnilateralu si nemedilocitu cu agricultur'a.

3. Din celeritatea imensa a comer-ciului seu in intru, conditionata de drumuri si cai ferate eminenti, de finatatea transporturilor de marfuri si a tarifelor, si de sustarea reuniunii vamali.

4. Din gradulu inaltu de cultura a poporului.

5. Din onestatea si justiti'a laudabila a populatiunei.

6. Din impregiurarea, ca Germani'a relativu a fostu scutita de resbele.

Patri'a nostra mai strensua suferitu prin evenimentele anului 1848 o atare transformare radicale in toate referintiele sele sociali si politice, catu suntemu siliti a deosebi tempulu inainte si dupa 1848.

Inainte de 1848 numai partea mai mica a populatiunei a fostu libera si proprietariulu pamentalu lucratu, partea mai mare sta in referintia de iobagii si supunere catra statu catra corporatiuni mai mici seu mai mari seu catra posesori sengurateci de pamentu. Partea mai mare a surfetiei pamentului era ocupata de codri si pasuni, populatiunea putienu de-a si referintiele comerciali erau din lips'a totale de drumuri bune seu de cai ferate cu totulu restrinse. Din cauza, ca senguratecele elemente din populatiune, cari divergeau atatu prin diferenti'a limbei catu si a nationalitatiei, lips'a comer-ciului si consumulu, pentru gradulu de josu alu culturei, pre care se afla populatiunea, era minimala, si prin tergurile cetatiloru si opideloru usioru de a o satisfac, ti'ra in izolatiunea sea era multemita cu productele sele si putienu aternatote dela verile esterne. Industri'a cea mare lipsea cu totulu, din contra industri'a mica si industri'a de casa era forte desvoltata si sta in contactulu celu mai nemedilocitu, in schimb continuu cu agricultur'a, ba meserijsiulu celu mien mai pretolindenea era si unu posesoru mieu. In respectulu politicu ti'ra era din temeia descentralizata, selvguvernamentulu in o mare parte de ti'ra in toate legulu si in usu, contributiunea, de-si preste totu mica, era impartita in modu neegal si nedreptu, monopolulu necunoscute, daru legile de usura in fiore. Asecurantiele si cartile fundu-arie cu totulu necunoscute. Iustiti'a in multe parti tandalosa si putriarchale, ici

si coala chiaru patrimoniala, pusa in mainile judecatoriloru alesi, moral'a generale si consciinti'a publica necorupta si neviolata prin legi stricaciose de comerciu si de creditu si prin o ametiela privelegiata.

Resultatulu finalu nationalu-economicu alu acestoru referentie si elemente, cari concurandu langa si intre sine se promovau si impedeau, a fostu resultatulu compensatiunei nedepline, bunastarea cetatieniloru in o parte, si seracia mare in alt'a; dela un'a seu doue recolte aternate candu o efinitate generale candu o scumpete spaimentatoria si chiaru fomete, ceea ce nu se potea precalcula. In o parte unu comerciu viu, in alt'a aproape stagnatiune totale; bani in gen-re putieni, in o parte de ajunsu pentru lips'a comer-ciului si nu scumpi preste mesura, in alte parti inse nu de ajunsu nici pentru o trebuinta mica. Asia numitulu interusuriu adeca; pretinderea si solvirea procentelor mai orcate decatu le prescria legea, obvenea celu putienu asi'a de desu ca si mai tardu.

Cine si va lua ostenela si va ceti obligatiuni mai vechi, va afla, ca togm'a la imprumuturile mici, cari erau de regula, si togm'a vis-a-vis de populatiunea dela ti'ra s'aluatu usura. Se pote chiaru si precisu ceti in acelea documente, cate cautuni si asecuratiuni se pretinsera, catu erau de mari interesele, cari rari se plateau in bani gat'a, ci mai adese ori in vinu grau si brandia seu prin lucrulu mainiloru. Se pare ca e o regula, asi'a de desu se pretindea ca interese pre o diumetate seu unu patraru de anu: dupa unu florinu angurescu o cupa de mustu, dupa unu taleru unu puntu de brandia si unu cantu de lana, dupa putieni florini trei dile de lucru pre septamana seu crescerea si fernarea vitelor si acestea de cate ori pre langa interesele de 6% in bani.

Nr. 2. d. VI. — 1874.

Convocare.

Subscriisii au onore a convocata adunarea generale extraordinaria a despartimentului VI. alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu pre 18 Fauru (2 Martiu) 1874 in opidulu Uniadora, la carea suntu invitati a participa toti membrii acestui despartimentu, precum si toti acei onordomi, cari se interesaza de inaintarea materiale si spirituale a poporului romanu.

Din siedinti'a subcomitetului despartimentului VI. tienota in Dev'a in 20 Ianuaru (1 Fauru 1874.)

Ioanu Papiu,
direct. subcomit.
Alecsiu Olariu,
actuarius.

s'a schimbatu, — cuvintele loru au o influinta atatu de mare si suntu atatu de cercate? De unde vine ca barbati cu cunoscintiele cele mai vaste literarie, — omittendu toti artea oratoriei de astadi, — a-si pute dice ca unu ce nepracticu pentru poporulu de rendu, alerga si recurgu la corpulu si spiritulu, forma si materi'a vorbirii loru? Este greu a determinar caracterulu si puterea loru influentiatoria togmaj asi'a precum este de greu a intra in inim'a loru. Au avutu santiu, afara de constantia si curagiu o anima plina de delicatetia si amore. Erau nascuti ca in fericirea altoru omeni, sa-si alle pre a sea, si se fia tare atinsi de neajunsele si nefericirile altora, — raritati ca corbii albi, in tempulu nostru.

Sa revenim la propusu. — Eloquinta amvonului a fostu fara tota indoiela, la noi forte neglesa, si pote ca in multe si prea multe locuri caus'a se afla justificata. Studiulu densei s'a privitu numai ca o parte neinsemnata a culturei statului preotiescu, caci se pare a nu promite folosu. — Escultivarea din punctulu de vedere dogmaticu si istorico-eclésiasticu — cu deosebire aceste din urma — valorau ca lucrulu principale. Este dreptu ca eloquinta este a se lasa acelor'a, cari prin puterea cuventului, potu

sa-si castige si credientu; a caroru totu servitulu jace numai in explicarea scripturei. Biserica nostra are, afara de cuventulu seu scrisu si traditiunea depusa in bisericu Crestinulu ortodoxu, are cuventulu servitului divinu in st'a liturgie, carea mai multu edifica si intaresce, de catu folosu aduce de multe ori, chiaru cuventulu scripturei vorbitu de unu omu. Crestinulu nostru are credinti'a sea, intru a carui espunere si desvoltare, elu se indostulesce cu explicarea bisericeii, fara de multa ostenela si talentu oratoricu.

Dara si cea este adeverato ca biseric'a totu-deun'a a consideratu recerintiele tempului; ca dens'a nici candu a ignoratu spiritulu progresului. Si cu privire la impregiurările de fatia ierasi se arata o mare necesitate a intari credinti'a prin cuventulu viu a invetiaturei. Asia dara nime va nega, ca — prin o eloquinta bine intielasa, pre basea studiului si scose din isvoro sigure, corate si cu multa eruditune, — nu s'aru pute castigat forte multu pentru bisericu. Acest'a se pote deca eloquinta sacra se va radica se fia a dou'a putere, si se pote radica numai prin modulu, cum a fostu intielasa de acei retori mari si bisericeii, cari au inflorit in seclulu alu IX — triumfulu bisericeii. — (Va urm)

Varietati.

**** Esecutiunea de dare amonata.** In urm'a cerculariului din partea directiunei financiale dte 5 Febr. a. c. Nr. 4153 s'a facutu dispositiunea, ca acei posesori de pamentu mai seraci, cari dupa ascultarea inspectoriloru se voru afla de incapaci in urm'a recoltei rele din anulu trecut de a-si solvi darea, se voru cruti'a cu esecutiunea pana dupa secerisulu de estu-tempu Premiele usitate si solvite pana acom pentru nimicirea animaleloru rapitoare suntu pre anulu 1874 sistate, de ore-ce legislativ'a n'a votatu pre anulu acest'a astu-feliu de premie.

**** Dupa „Kr. Ztg.“** gimnasiulu nostru din Brasiovu a fostu in dilele trecute in pericolu mare. Cu ocaziunea curatirii horneloru, se dice, ca o barna carea trecea prin zidulu unui hornu (?) a luat foc si a arsu pana a respunsu in sala cea mare. — Noi n'avemu nici o scire positiva despre intemplantarea acest'a.

**** Verst'a suveraniloru din Europ'a** Franciscu Iosifu, imperatorele Austriei, va avea 44 ani la 18 Augustu, imperates'a Elisabet'a 37 ani la 24 Ianuaru.

Ludovicu alu II-lea regele Bavariei va avea 29 ani la 26 Augustu, necasatoritu.

Carol I principele Romanei, va avea 35 de ani la 20 Aprilie, Principes'a Elisabet'a va avea 30 ani la 29 Decembre.

Leopldu alu II, regele Belgiei va avea 39 ani la 9 Aprilie; regin'a Henrieta 38 de ani la 29 Apriliu. Fiii'ca loru, principes'a Luis'a 15 ani la 10 Februaru, principes'a Stefania 10 ani la 21 Maiu si principes'a Clement'a 2 ani la 30 Iuliu.

Comitele de Flandr'a va avea 37 ani la 24 Martiu si comites'a de Flandr'a 29 de ani la 17 Novembre. Fiiulu loru celu mare, principele Baudoin, va avea 5 ani la 3 Iuniu; principes'a Henrieta 4 ani la 8 Octobre. Principes'a Carlot'a, imperates'a Mexicului 34 ani la 7 Iuniu.

Victori'a regin'a Marei-Britanie si Irlandei va avea 36 de ani la 24 Mau veduva.

Christianu alu IX regele Danemarcei, va avea 56 ani la 8 Aprilie, regin'a Luis'a 57 la 27 Septembrie, regin'a Olga 23 ani la 3 Septembrie.

Victoru Emanuilu, regele Italiei va avea 54 ani la 14 Martiu.

Guilaum III, regele Holandei va avea 57 ani la 19 Februaru, regin'a Sofi'a 56 ani la 31 Octobre, regin'a Mari'a Pie 27 ani la 16 Octobre.

Guillaume I imperatulu Germaniei si regele Prussiei va avea 77 ani la 22 Martiu, imperates'a August'a 63 de ani la 30 Septembrie. Fiiulu loru, Fridericu-Guillaume va avea 34 de ani la 18 Octobre si principes'a Victori'a sotia sea 34 ani la 21 Novembre.

Alexandru II imparatulu Russeii va avea 56 de ani la 29 Aprilie, imperates'a 50 de ani la 8 Augustu.

Pius alu IX, Pap'a va avea 82 de ani la 13 Maiu.

Albertu I, regele Saxoniei, va avea 46 ani la 23 Aprilie; regin'a Carolin'a 41 de ani la 5 Auoustu.

Oscar alu II, regele Sveziei, va avea 47 ani la 21 Ianuaru; regin'a Sofi'a 38 de ani la 9 Iuliu.

Abdul-Aziz, imperatulu Turciei, va avea 44 de ani la 9 Februaru. Palygam.

Carol I, regele Wurtembergului, va avea 51 de ani la 6 Martiu; regin'a Olga 52 de ani la 11 Semptembrie.

„La Roumanie“.

**** (Fratii gemeni siamezi)** Mai inainte de a ne sosi partea cea mai interesanta a vietii acestei unice perechi de frati adeca scirea despre mortea si desecarea corpuriloru loru credemu ca merita a comunica lectoriloru cate-va din momentele cele mai remarcabile ale vietii loru. In acesta narare ne servim cu scrierea profesorului James Simpson din Edinburg si cea a profesorului Brühl din Vien'a.

In anulu 1814, o femeia din regatulu Siam din Asi'a, nascu fara mare dificultate doi gemeni, cari pana aici nu aveau nimicu asemenata in istoria omenirii si a sciintiei. Acesta

parechie de frati, destinata de natura a fi in tota vieti'a loru nedespartiti unulu de altulu, erau fratii altoru patru frati nascuti de mum'a loru, acesti'a din urma inse era de o forma normala si traiau linisciti pre proprietatile loru agonisite prin espunerea fratiloru loru gemeni publicului curiosu.

Eng si Chang Bunker, astu-feliu se numeau gemenii; ei luara de sotii, doue fice ale unui preotu americanu, si avura cu dese naturalminte 22 copii copii, adeca Eng siepte fii cinci fete, iera Chang trei fii si siepte fete. Chang dobandi ultimulu seu copilu in elate de 58 ani. Acesta familia numerosa fu si caus'a, care facu a se nasce in acesti frati nedespartiti in cursu de 58 ani unulu de altulu, dorinti'a a se desparti deca acest'a s'aru fi potutu face fara vre-unu pericolu de vieti'a, si volagiulu ce-i intrerpinsera in Europ'a, pre langa dorinti'a de a castigat bani, avea de tinenta si consultatiunea chirurgiloru celoru mai renumiti din Europ'a asupra possibilitatiei de a pote fi despartiti. Ei insisi puneu putiena valore pre acesta despartienie, dara ei aveau femei si prin acest'a se intielege totulu. Desbinarea dintre famili'a lui Eng si cea a lui Chang, aprinsa prin ambele femei si necontentitu sustienuta a silitu pre acesti doi frati a pune familiile loru in case deosebite si a forma doue gospodarii separate, din care cauza, o absenta de mai multe dile reclama pre ambii fratii in casa unuia seu a celuia-laltu. Aceste escursiuni involuntare conformu dorintieloru femeiloru lui Chang si Eng, cutitululu chirurgului trebuia sa le faca sfersitu.

La nascerea acestoru gemeni, legatur'a care i unea era asi'a de scurta incatu nu potea sta decatu lipiti unulu de altulu. Dara candu incepura a cresce, sentira ca acesta situatiune le era nesuferita si cautara dura printr'o necontentita tragere a se liberat de acesta situatiune en-face si isbutira prin aceste incercari, destulu de dorerose, a pote ocupa o positiune aproape laterala. Candu cine va atingea mijloculu legaturei ce-i unea, atunci ambii sentieau acesta atingere si fia-care in jumetatea legaturei ce era mai aproape de corpulu seu; de se aplica inse o apesare cu unulu seu doue centimetre la drept'a seu la steng'a mijlocului legaturei, atunci numai acel'a din frati caruia i apartienea jumetate legaturei apesata o sentiea iera cel'a-laltu nu. Conecsululu arteriiloru, care interesat asi'a de multu pre toti medicii distinsi ce i cercetase, s'a constatat ca forte voluminosu prin simptomele lui atatu physiologice catu si pathologice.

Simptomele pathologice vorbeau inca si mai claru pentru intima legatura a organeloru de circulatiune a ambiloru frati, decatu cele physiologice. De-si ambii frati se bucurara in tota vieti'a loru de o sanatate forte buna, totu-si au fostu si cate odata bolnavi, si totu deun'a candu aceste bole in esentialulu loru erau bole de sange, ambii frati sufereau in acel'a-si tempu si de o potriava. Astu-feliu odata ambii fura loviti de variola si alta-data de versatu, si alta-data iera-si amendoi de friguri periodice, Frigulu caldur'a si nadusiela veneu la amendoi in acel'a-si tempu. Alte bole inse cari nu proveneau directu din sistemulu arteriiloru, se iveau la unulu din frati pre candu cel'a-laltu nu sentiea nimic'a, de esemplu la doreru de masea. Chang se plangea cu ore-care naivitate ca n'aru fi gasitu nici o compatimire la fratele seu Eng, candu avu nisce dorere violente de masea, de care acest'a n'a suferitu nici odata; si ca pre candu Chang si scosese masau'a, fratele seu n'aru fi sentitu nimic'a.

Asemenarea frapanta intre ambii acesti frati era surprinditoare. Fetiele loru se pareau a fi nisce copii fideli ale unei masee, si avea espressionea celei mai mari bunatati; trasurile loru nu erau spirituale, dara nici bornate, si nici ca aveau tipulu pronunsiatu alu Chinesiloru. Imbracati cu totulu europenesce, cu perulu taiatu scurtu, vorbindu bine englediesce si in tota portarea atandandu-se ca nisce omeni forte bine crescuti, era forte cu greu cui-va candu i privea a crede, ca suntu de originea asiatica si i cre-

dea ca suntu, cei'a ee devenisera prin acimatisatiune, adeca nisce americani.

De-si legatur'a ce-i unea era numai de o lungime de 16-18 centimetre, totu-si ei faceau tote miscarile si exercitiile corporale cu mare usiurintia si dibacia. Ei alergau si inotau perfectu, erau venetori pasionati si buni puscari. Erau si perfecti jucatori de sialu, dara nu jucau nici odata uuulu cu altulu ci fia care cu cate unu strainu. Negresitu, ca candu le vorbeai ascultau amen-doi, dara numai unulu da respunsulu cu-venitu, si nici odata nu se intrerupeau unulu pre altulu. Ei scrieau si ceteau forte bine englediesce, si puteau vorbi unulu fara cel'a-laltu ca doi individi despartiti unulu de al-tulu. Ambii iubeau forte multu istoria si poesi'a, si de regula unulu cetea cel'a-laltu ascult'a seu ceteau si deosebitu dara forte incetu o carte diferita seu mai multe carti. De regula ei adormeau si se desceptau in acel'a-si tempu, dara nu totu-de-un'a se in-templ'a astu-feliu; visurile loru inse erau cu totulu diferite. Cea ce se dicea mai ina-ante despre unitatea ideelor loru, era o pura inventiune. Ei negresitu fiindu nede-spartiti unulu de altulu in tempu de mai multu de o jumetate de secolu ajunsera a ave in genere acelea-si idei, aplicari si su-perstitiuni, dara in faptu in ceea ce privea spiritulu loru erau multu mai dualisti, decatu in ceea ce privea corpulu loru.

Dupa cum s'a disu mai susu, ambii frati dorira, si inca si mai multu sociele loru, despartirea corporale. In acesta pri-ventia renumitul chirurgu Simpson declara, ca operatiunea aru fi absolutu imposibila, si ca este forte probabila ca va intepina ob-stacole forte neinsemnate seu nici decum, si cu tote astea crede ca fiinta ei este forte periculosa, incatu dupa parerea lui, acesti gemeni n'aru putea sa se espuna la o ase-menea operatiune, nici ca se va gasi vr'unu chirurgu care sa aiba curagiulu a o eseguta.

Este naturalu ca tota omenirea scien-tifica ascapta cu impacientia istori'a boleii si a raportulu despre desecarea acestoru frati, caci trebuie sa se aiba in vedere ce multe probleme interesante patologice, phy-siologice si psihologice se lega de densele! Care sunt rezultatele cercetariloru legaturii asi'a de importante, ce comunicatiuni de ar-terii si nerve arata ele intre acesti gemeni, si cum s'a gasitu organele cele nobile adeca creerii maduv'a, inim'a si plamânii? A fostu ore unu momentu, in totu intervalulu asi'a de scurtu si cu tote acestea asi'a de teribilu alu acestei bole, in care s'a ganditu cine-va la o despartire a fratelui celui viu dela celu dej'a mortu? Au fostu coprinzi ambii frati in acel'a-si momentu si de aceea-si bola, seu a avutu celu viu, inca sanatosu si cu mintea clara, nepomenitulu supliciu si spaim'a de inima fara nume, a fi lantiuitu de unu frate murinduseu mortu? Suntu aceste doue ore teribile, in care unulu din ambii frati a vie-tiuitu mai multu decatu cel'a-laltu, o contra scena inspaimentatore a scenei „Derniers jours d'un condamné“

Dr. V. S.

„Diu'a“
* * * **Avisu bibliografic**
Cei ce voiescu a-si procura „Instruc-tiunea pentru invetiatori la tractarea cartiloru sco-latice de Basiliu Petri“, binevoies'a a se adresa, incungiurandu librariile speculante deadreptulu la au-toru in Sabiu (Hermanstadt, Nagy-Szeben), tramitendu cu asemnate postale cate de unu esemplariu 50 cr. v. a., dupa pri-mirea caror'a cartea se va espeda franco.“
B Petri.

* * * (Unu complotu gran-diosu de defraudatiune) s'a descoperitu in un'a din dilele trecute la oficiulu postale cetatea Bud'a. Cass'a de statu a Ungariei se obicinui'a a da la acestu oficiu postale ratele lunari din civilista, ce cadu pre Ungari'a, si care se ure'a la o suma preste 300,000 fl. Patru oficiali dela posta se pregatira prin unu planu sistematicu a defrauda acesta suma, si planulu era: Indata ce pachetulu se pred'a la posta, unulu din conspiranti ave sa-lu duca acasa si sa-lu umple cu harhie fara pretiu trimitendu-se apoi asi'a la Vien'a. Dara planulu fu tradatu si conspirantii dati in manile politiei.

Raportu comerciale.

Sabiu 13 Fauru n. Grâu 7 fl. 33 xr. fru-mosu, 7 fl. mestecatu, 6 fl. 67 xr. cualit. infer.; se-car'a 4 fl. 80 xr. pâna 4 fl. 53; orzu — — —; ovesu 1 fl. 67 pâna 1 fl. 40 xr.; cucuruzu (porumbu) 3 fl. 33 xr.; cartofi 2 fl. 13 xr. galét'a austriaca.
Fârna buna 14 fl.; de fransele 12 fl.; de pâne alba 11 fl. pâne de casa 10 fl. maj'a.
Linte 24 xr., mazarea 24 xr., Fasolea 18 xr., malatulu 16 xr. cup'a.
Fenu legatu 1 fl 15, nelegatu 1 fl. 10 xr., paie lungi 80 xr., scurte 70 xr. maj'a.
Lemne de focu 7-9 fl. stang. anstr.
Carnea de vita 20 cr. p., de porc 26 xr. Unsorea 75 xr. pâna la 1 fl. cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 1/13 Februaru 1874.

Metalicele 5%	69 30
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	74 55
Imprumutulu de statu din 1860	103 75
Actiuni de banca	983 —
Actiuni de creditu	239 —
London	113 —
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	76 —
„ „ „ Temisioreni	76 —
„ „ „ Ardelenesci	74 50
„ „ „ Croato-slavone	75 50
Argintu	106 85
Galbinu	— —
Napoleonu d'auru (poli)	9 03

Concursu.

Pentru ocuparea postulu preotiescu, in vacant'a parochia Panicu de a III clasa coratu romana gr. or. constatorie din 80 familii cu 550 suflete in protopresbiteratu Clusului, se escrie concursu pâna in 25 Februaru 1874 st. v.

Venitulu preotiescu este urmatoriulu:

1. Cas'a parochiala de lemn, nu de multu corespundietoriu edificata, cu 2 despartimente si bucataria in midlocu.
2. Siura de lemn si grajdu (puata) de lemn sub ea.
3. Gradina de legumi in giurulu casei parochiale.
4. Us fructulu de cositu din cimi-teriu in giurulu bisericiei.
5. Un'a mertia mare bucate de pâne dela 54 familii; caci tertialitatea remane canto elui seu invetiatorulu.
6. Un'a di de lucru (claca) cu pal-m'a dela 54 familii.
7. Portiunea canonica constatorie din 13 jugere si 147⁰ aratoriu, — si din 10 jugere 187⁰ de fenu in padure. — NB Contributiunea portiunei canonice o solvesce comun'a bisericiesca.
8. Usuatele tacse stolare.

Concursantii voru binevoii a-si adresa concursese sele, instruite in sensulu Stat. org cãtra sinoiulu parochiale, si a le s bsterne subscrisululu pâna la terminulu prefiptu, ca asi'a in 30 Ianuariu 1874 negresitu sa se pota tiene aleger'a.

Clusiu, in 14 Decembre 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

V. Rosiescu, protop. gr. or.

Edictu.

Ioanu Constantiu din Topârcea scaunulu Mercurei, carele de doi ani de dile a parasitu pre legiuit'a sea sotie Mari'a Greavu fara a se sci ubicatiunea ei, se citéza a se infatisia inaintea sub-scrisululu scaunu pescu in terminu de unu anu si o di, caci la din contra procesulu intentatu asupra-i se va pertract'a si decide si in absentia lui.

Mercurea 16 Ianuariu 1874.

Scaun. pescu gr. or. alu tract. Mercurea.

I Drocu Adm. prot.

Edictu.

An'a Georgiu Siapartocu din Sarat'a de rel. gr. or. districtulu Fagarasiului, care mai bine ca de doi ani si-au pa-rasitu cu necredintia pre legiuitulu seu barbatu, Georgiu Zafiu Lopea totu din Sarat'a si de rel. gr. or. pribegindu in lume fara sa se sci loculu petrecerei sele, se provoca prin acest'a ca in terminu de unu anu si o di, sa se infatisiedie inain-tea mai josu semnatiulu scaunu protopo-

pescu spre darea respunsului la incus'a barbatului, caci ladia contra se voru de-cide cele covincoise in intielesulu ss. ca-none ale bisericiei nostre si in absentia ei.

Avrigu 17 Ianuariu 1874.

Scaunulu protopopesu gr. or. alu II alu Fagarasiului.

(3-3)

Edictu.

Mari'a nascuta Ioanu Frigatoriu din Brasiovu, carea in anulu 1869, a para-situ cu necredintia pre legitimulu seu barbatu Vasilie Ioanu Navrea totu din Brasiovu, si nesciindu-se de atunci nici pâna astadi loculu ubicatiunei ei se ci-tédia prin acest'a, ca in terminu de unu anu si o di, sa se presentiedie la scau-nulu protopresbiteratu mai josu subscrisu; caci la din contra, procesulu divortialu incaminatu de barbatulu seu, se va per-tract'a si decide si in absentia ei.

Brasiovu 18 Ianuariu 1874.

Scaunulu protop. gr. or. I-iu alu Brasiovului ca foru matrimonialu.

Iosifu Baracu, protopopo.

(3-3)

Edictu.

Elen'a nascuta Achimu Mar'a din Sacelu lãnga Sabiu, de tempu mai inde-

lungatu au paresito patri'a si pre barbatulu ei Ilie Cãndrea totu din Sacelu, fara a se sci loculu aflãrei si petrecerei ei. Deci se provoca prin acest'a Elen'a maritata Ilie Cãndrea, ca in terminu de unu anu, si anumitu pâna in 1 Fauru 1875 sa se infacisieze inaintea forulu matrimonialu subscrisu, caci la din contra, procesulu divort alu intentatu de Ilie Cãndrea se va pertract'a si otari si in absentia ei.

Sabiu 18/30 Ianuariu 1874.

Forulu matrimonialu gr. res alu pro-topresbiteratulu tract. Sabiului I.

(3-3)

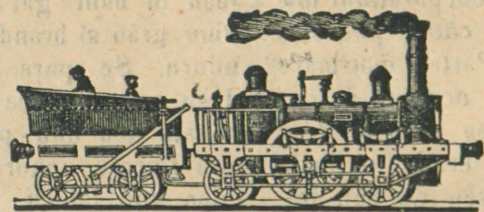
Insciintiare.

Deschidendu-se in 1 Martiu a. c. in institutulu reg. de mositu din Sabiu cursulu de instructiune pentru mosie, can-didatele de mositu de nationalitatea romana si nemtiesca suntu provocate a se insinua pâna la terminulu indicatu la subscrisululu spre a fi primite in cursa.

Sabiu 1 Februaru 1874.

Dr. Lukacs Mikulicz,

Profesoru ord. de mositu.

Drumul de feru ungurescu orientalu.

Lini'a principale Oradea—Brasiovu

Statiuni.	Trenu de persoune.		Trenu mestecatu.			
	Nr. 1.		Nr. 5.		Nr. 7.	
	Sosesc.	Pléca.	Sosesc.	Pléca.	Sosesc.	Pléca.
óra m.	óra m.	óra m.	óra m.	óra m.	óra m.	
Oradea-mare	Dupa m.	5 7	Diminet.	6 18		
F. Vásárhely	5 25	5 26	6 43	6 45		
Mező-Telegd	5 51	5 53	7 21	7 33		
Elesd	6 13	6 15	8 2	8 12		
Rév	6 41	6 46	8 47	9 7		
Bratka	7 13	7 15	9 45	9 50		
Buci'a	7 35	7 37	10 16	10 21		
Ciuci'a	7 58	8 6	10 49	11 19		
Mallomiszeg stã	8 34	8 35	11 53	11 55		
Huedinu (Banfy Hunyad)	8 54	8 57	12 19	12 42		
Stan'a, stã.	9 23	9 24	1 46	1 42		
Agrisiu, (Egeres).	9 55	9 58	1 55	1 56		
Magyar-Gorbó.	10 13	10 14	2 13	2 15		
M. Nãdas.	10 31	10 33	2 35	2 40		
Clusiu.	10 56	11 21	3 6	Dupa m.	Dimin.	8 45
Apahid'a.	11 50	11 53			9 14	9 30
Car'a-Cojognei.	12 6	12 8			9 44	9 48
Virãgosvölgy.	1 8	1 9			10 48	10 50
Ghirsiu.	1 49	1 54			11 30	11 40
Cucerdea.	2 39	2 54			12 31	1 31
Vintii-superiori (Felvincz).	3 5	3 8			1 51	2 1
Aiudu.	3 33	3 38			2 42	3 2
Teiusiu.	4 1	4 26			3 40	4 30
Cisteiu.	4 43	4 44			4 55	4 57
Craciunelu.	4 58	5 —			5 19	5 22
Blasiu.	5 15	5 21			5 45	6 5
Hususeu, stã.	5 38	5 39			6 31	6 33
Micasas'a.	5 55	5 58			6 57	7 3
Copsi'a-mica.	6 16	6 34			7 31	8 16
Mediasiu	6 51	7 1			8 37	9 51
Elisabetopole	7 32	7 31			9 43	10 26
Danesiu	7 68	8 —			10 23	11 21
Seghisiór'a	7 58	8 36			10 56	12 59
Hejastfalva	8 57	9 2			11 49	1 —
Archit'a	9 35	9 41			12 45	1 33
Be'a	10 2	10 4			1 25	1 56
Cati'a	10 25	10 27			1 51	2 30
Homorodu	10 42	10 47			2 15	3 11
Alsó-Rãkos	11 16	11 17			3 9	3 40
Agostonfalva	11 36	11 39			3 35	4 18
Apati'a	12 1	12 6			4 8	5 9
Feldiór'a	12 36	13 44			4 54	5 3
Bodu, stã.	1 1	1 2			5 31	3 1
Brasiovu	1 30	Dupa m.			6 10	Dimin.

Lini'a laterale Copsi'a-mica—Sabiu.

Dela Copsi'a-mica la Sabiu si inapoi.

Statiuni.	Trenu mestecatu.				Statiuni.	Trenu mestecatu.			
	Nr. 31.		Nr. 37.			Nr. 31.		Nr. 38.	
	Sos.	Pl.	Sos.	Pl.		Sosesc.	Pléca.	Sosesc.	Pléca.
óra m.	óra m.	óra m.	óra m.	óra m.	óra m.	óra m.	óra m.		
Copsi'a-mica.	Dim.	6 55	sér'a.	9 50	Sabiu.	dup. m.	5 40	dimin.	3 40
Sieic'a-mare.	7 22	7 27	10 7	10 10	Ogn'a.	6 5	6 10	4 3	4 5
Lómnesiu.	7 59	8 1	10 42	10 44	Lómnesiu.	6 36	6 39	4 34	4 36
Ogn'a.	8 34	8 42	11 14	11 17	Sieic'a mare.	7 10	7 25	5 7	5 10
Sabiu.	9 5	a. m.	11 40	nópt.	Copsi'a-mica.	7 50	sér'a	5 36	dimin.